

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 3/2024 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 15 d'abril de 2024 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 3/2024

ASSUMPTE: Queixa presentada per l'Associació Observatori de Drets Humans (Observatori DESCAs) a EDR Interactiva S.L., responsable del [web e-noticies.cat](http://web.e-noticies.cat), en relació a una peça publicada el dia 29 de novembre de 2023 en la que es parla d'un membre de l'associació que en el moment dels fets feia de portaveu de l'organització. La peça, titulada *Activista climàtica diu tenir 'ecoansietat' i l'enxampen viatjant per tot el món. Destapen al incongruència de G.T.*, i signada pel senyor Jordi Cumpido, consisteix en un conjunt de cites a comentaris ofensius apareguts a les xarxes socials, sense matisos, aclariments o informacions rellevants.

DESCRIPCIÓ DELS FETS

Antecedents

La queixa té el seu origen en el tracte que l'ambientòloga i activista climàtica G.T., tècnica de justícia climàtica de l'Observatori DESCAs, va rebre a les xarxes socials arran de l'emissió d'un vídeo al portal de notícies 324.cat, en el que es tractava de la conferència de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, COP28.

En l'esmentat vídeo, G.T. feia referència a l'anomenada 'ecoansietat', un neologisme que s'utilitza per descriure la por que experimenten algunes persones respecte al futur pròxim, a conseqüència de la crisi climàtica. Així mateix, es preguntava per què aquesta 'ecoansietat' no la tenen també els responsables polítics que participaran en la COP28. I lamentava, entre altres reaccions negatives, que s'hagi arribat al punt de que la gent es plantegi no tenir fills per por a la crisi climàtica.

El vídeo emès per 324.cat va tenir una gran repercussió a les xarxes socials, amb milers de reaccions destinades a ridiculitzar el discurs de G.T. i menystenir el concepte 'ecoansietat' emprat per la representant de l'Observatori DESCAs en el decurs de l'entrevista i, en general, les manifestacions fetes per l'ambientòloga.

Però el nucli de les crítiques es centrava en la vida personal de l'ambientòloga, fent referència a la seva "*afició als viatges arreu del món i a que en els darrers temps se l'havia pogut veure a llocs com Colòmbia, Tailàndia, Egipte o Mèxic*". Una praxis que aparentment resultaria contradictòria amb el seu discurs.

Fets que s'analitzen

L'objecte de la queixa presentada per l'Observatori DESCAs és la notícia apareguda el 19 de novembre a e-noticies.cat en la que s'exposen, de manera quasi monogràfica, les

reaccions a l'entrevista a G.T., a partir del comentari inicial fet per un usuari de la xarxa X, que qualifica d'incongruència els presumptes viatges de l'ambientòloga arreu del món, amb motiu de la seva feina.

Segons l'usuari, *“al seu Instagram podràs veure els seus viatges a Colòmbia, Egipte, Gàmbia, Escòcia, França, Mèxic...”*. És a dir, que *“aquesta activista ha contaminat en un any més que jo a tota la meva vida”*. Aquest tipus d'exemples, segons ell, *“generen més rebuig cap a la conscienciació”* que en teoria persegueix l'activista.

A partir d'aquest comentari inicial, l'article de Jordi Cumplido comença a fer valoracions pròpies, del tipus *“Aquesta activista és una assídua a les conferències de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic. Això l'ha portat a recórrer moltes parts del món com Dubai i Egipte, malgrat el cost ambiental que això comporta.”*

La resta de l'article consisteix en transcriure diverses reaccions de les xarxes socials sense contrastar la veracitat del que es diu a les xarxes, com ara aquesta: *“Però segons destapen en els comentaris a la publicació, des del 2017 ha viatjat per disset països de tot el món. “Amb 29 anys ha viatjat més que jo amb 40”, diuen irònicament. També hi ha moltes crítiques a l'Agenda 2030, com un projecte de “despoblació, misèria i control totalitari”.*

O aquest: *“Els usuaris de Twitter han destrossat l'ecoactivista amb un reguitzell de crítiques a la seva incoherència. El que té no és ecoansietat, diuen, sinó “una sobredosi de nihilisme i propagant progrè”. L'acusen de “postureig banal i amanit amb viatges per tot el món contaminant com una desesperada”.*

O també aquest: *“D'altra banda, assenyalen la connivència de les institucions públiques amb aquest activisme que acaba caient a la incoherència. Per a alguns, es tracta d'un negoci més que una causa altruista. Un negoci del qual viuen les pròpies institucions i del qual es lucren alguns activistes vivint a cos de rei.”*

VULNERACIÓ DEL CODI ÈTIC

Segons l'Observatori DESCA, la peça informativa publicada al web e-notícies.cat lesiona greument la dignitat de la seva treballadora i suposa una vulneració dels següents criteris del Codi Deontològic:

Criteri 1. Informar de manera acurada i precisa.

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, la difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

Criteri 2. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament.

No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades

criteri 9. Respectar el dret a la privacitat.

Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística.

Els casos de suïcidi només es difondran quan tinguin rellevància personal o siguin de manifest interès públic, tenint en compte, a més, el risc d'un efecte mimètic.

Annex B. Recomanacions sobre Internet. Punt 2. Transparència i rigor.

- El producte informatiu ha de poder ser identificat com a tal sigui quina sigui la seva naturalesa formal. La distinció entre informació i opinió també és igualment exigible, així com la diferenciació entre publicitat i informació.

- Les informacions han d'anar datades i convé que els links portin igualment les referències adequades per tal d'orientar els destinataris i mantenir contextualitzades les dades.

- Com en altres mitjans, la immediatesa no és excusa per obviar principis deontològics com el recurs a fonts fiables i la contrastació de les dades.

- Les informacions difoses a través de les xarxes socials tampoc no poden propagar rumors infundats, ni emetre judicis de valor injuriosos.

AL·LEGACIONS

Malgrat la invitació feta pel Consell de la Informació de Catalunya a EDR Interactiva S.L. perquè presentés les al·legacions que considerés oportunes, a la data d'elaboració d'aquesta ponència no s'ha rebut cap resposta al respecte.

PONÈNCIA

La notícia publicada al web e-noticies.cat consisteix, essencialment, en una transcripció de les reaccions de les xarxes socials al contingut de l'entrevista a G.T., treballadora de l'Observatori DESCA. Les aportacions pròpies, més aviat escasses, contribueixen en bona part a reforçar aquells comentaris, sense verificar ni donar veu a la protagonista, en cap moment, la veracitat de les afirmacions que es fan a les xarxes.

Poc més enllà d'una breu introducció en la que es presenta al personatge: "*És trist que haguem arribat al punt que la gent es plantegi no tenir fills per la crisi climàtica*". La G.T. aposta per transformar l'ecoansietat en lluita. És ambientòloga i activista, té 29 anys i participa en la cimera del clima COP28.

Quan des de les xarxes s'afirma que la treballadora ha viatjat, des del 2017, per 17 països de tot el món, s'està fent una quantificació sense cap mena d'evidència ni contrast i una greu intromissió en la seva vida privada.

Segons exposa l'Observatori DESCA en la seva queixa, en cap moment se'ls han adreçat des de e-notícies.cat per contrastar la veracitat dels comentaris que publiquen o per donar el dret de rèplica a la treballadora o a l'entitat.

Aquí hi ha l'enllaç a l'entrevista amb G.T.:

<https://www.ccma.cat/324/lactivista-gisela-torrents-a-la-cop28-per-que-no-tenen-ecoansietat-els-caps-destat/noticia/3263537/>

Com ja es va dir en l'Expedient 23/2023, en un moment en el que la ciutadania té dificultats per distingir la frontera entre el periodisme i altres formes de comunicació, els mitjans han de ser extremadament rigorosos per mantenir la credibilitat.

El periodisme que informe sobre allò que passa a les xarxes no pot reproduir acríticament les entrades més visitades. En tot cas, les ha de contextualitzar i donar veu, sempre, als afectats. Buscar els mateixos "clicks" que ja tenen les xarxes és un mal servei al periodisme i, sobretot, no respon al pacte amb la ciutadania que espera una informació contrastada, rigorosa i veraç.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

El Consell de la Informació de Catalunya considera que la peça titulada *Activista climàtica diu tenir 'ecoansietat' i l'enxampen viatjant per tot el món. Destapen al incongruència de G.T.*, publicada a la web e-notícies.cat, vulnera els criteris 1, 2, 9 del Codi deontològic dels periodistes de Catalunya. En el cas de l'annex B punt 2, no resulta aplicable en aquest cas ja que es limita a fer recomanacions puntuals sobre l'ús d'internet.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 15 d'abril de 2024. Certifico.

Vistiplau

Josep Carles Rius
President

Josep Roviroso
Secretari General